

ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛОЖЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА РЕКЛАМА И ТЪРГОВСКИ КОМУНИКАЦИИ В Р БЪЛГАРИЯ

С Правилника за прилагане на Националните Етични правила за реклама и търговски комуникации (за краткост наричани 'Кодекс') се уреждат звената, механизмите, реда и условията за прилагането на Етичния кодекс, приет от Националния съвет за саморегулация (НСС).

Дефиниции

“*Саморегулация*” означава доброволно придържане към набор от етични правила за регулиране на поведението на стопанските субекти в даден сектор, бранш, професия

“*Жалба*” – молба която посочва *prima facie* доказателство за нарушение на Етичния кодекс или повдига въпрос за възможно нарушение, което изисква по-нататъшно проучване

“*Искане за предварителен преглед*” (Copy Advice) е молба за потвърждаване от НСС, преди излъчването на дадена търговска комуникация, на съответствието на дадена търговска комуникация на Етичния кодекс

“*Запитване за тълкуване*” означава искане за изясняване, по дух и същество, на клаузи на Етичния кодекс

“*Молител*” е лицето, подало жалба, искане за предварителен преглед или Запитване за тълкуване

“*Ответна страна*” е лицето срещу което е подадена жалба

“*Страни по жалбата/процедурата*” са Молителят и Ответната страна

“*Санкция*” означава налагане на съответствие с разпоредбите на органа по саморегулация

“*Професионална или търговска тайна*” означава факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност и въобще всяка информация, придобита за целите на прилагането на Кодекса и чието разгласяване може да застраши търговския интерес или престижа на трето лице, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, за което те са взели необходимите мерки. Професионалната тайна не представлява служебна тайна по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация

Понятието *“Сериозен национален интерес”* за нуждите на Правилника включва съществена заплаха за: здравето, безопасността и сигурността на населението; Националния морал; културно-историческото наследство или предпазване на потребителите/ обществото от опасността да бъдат сериозно заблуждавани

1. Национален съвет по саморегулация

1.1. Цел

Националният съвет по саморегулация (НСС) е сдружение с нестопанска цел в обществена полза, финансиран от рекламната индустрия.

Основната му задача е да обединява рекламната индустрия зад дефиницията и спазването на правилата на професионалното поведение в областта на рекламата и търговските комуникации като приеме, разпространи и осигури прилагането на Етичния кодекс, в полза на лоялната конкуренция и преди всичко в защита на потребителя и обществото.

1.2. Членство

1.2.1. Членове на НСС могат да бъдат представители на рекламната индустрия: рекламодатели, рекламни агенции, медии, рекламни специалисти и всякакви други физически и юридически лица или браншови и други асоциации и сдружения, които приемат целите и устава на НСС и заплащат членски вноски, определени от УС.

1.2.2. Когато член на НСС е сдружение или асоциация, те:

- o запознават всички свои членове с Етичния кодекс и Правилника за приложението му;
- o изискват от всеки свой член, писмена декларация за доброволно приемане на Етичния кодекс и Правилника за неговото приложение;
- o изискват от своите членове спазване на решенията на Етичната комисия, които са задължителни за тях.

1.3. Работни органи на НСС

1.3.1. Практическата дейността на НСС се осъществява от назначени от УС:

- а. Секретариат;
- б. Експертна група за тълкуване на Етичния кодекс;
- в. Етична Комисия;
- г. Апелативна Комисия;
- д. Комисия за пост-мониторинг;

1.3.2. УС може да създава и други работни органи, за да осигури осъществяването на целите на НСС и неговата ефективна работа.

1.3.3. Адресът за комуникация с НСС е адресът на неговия офис. При промяна на адреса, Секретариатът уведомява всички членове и съобщава промяната на широката общественост.

2. Независимост, Конфликт на интереси и Конфиденцианост

2.1. Членовете на всички комисии, експертни групи и други работни органи към НСС изпълняват своите задължения по собствена съвест и убеждения и не представляват интересите на членовете на НСС, които приемат Етичния кодекс или браншовите организации, които са ги предложили.

2.2. Член на даден работен орган има “Конфликт на интереси” когато:

а. е бил пълномощник на някоя от страните по жалбата или искането през последните 5 години;

б. е бил в трудовоправно или гражданскоправно отношение с някоя от страните по жалбата или искането през последните 5 години;

в. поради други обстоятелства може да се счита за предубеден или заинтересуван пряко или косвено от изхода на преписката.

2.3. В случай на конфликт на интереси, всеки член на работен орган на НСС има моралното задължение да направи самоотвод.

2.4. В случай на конфликт на интереси, страните по жалбата/искането могат да поискат отвод на член на работния орган.

2.5. Всяка информация, писмена и устна, получена в хода на работата на работните органи представлява професионална тайна и членовете на тези работни органи и привличаните от тях лица са длъжни да я пазят в пълна конфиденциалност.

3. Етични Правила (“Кодекс”)

3.1. Етичните правила за реклама и търговска комуникация в Р България, приети от НСС, наричани за краткост “Кодекс”, представляват общата рамка на саморегулацията в рекламата и търговската комуникация в България.

3.2. Кодексът може да бъде периодично изменян и разширяван.

3.2.1. Предложение за промяна на Кодекса може да става от всяко физическо или юридическо лице, член на НСС, с писмено предложение до НСС.

3.2.2. Промените подлежат на одобрение от Общото събрание на НСС.

3.2.3. За осигуряване на стабилност на системата на саморегулация, Кодексът може да бъде променян най-често на две години, освен в случаи с особено важно обществено значение.

4. Експертна група за тълкуване на Етичния кодекс

4.1. Функцията на Експертната група е да дава тълкуване на Етичния кодекс и да изяснява значението на неговите клаузи.

4.2. Експертната група се произнася в двуседмичен срок, освен в случаите с особено голяма сложност.

4.3. Всяко физическо или юридическо лице, вкл. държавни и национални органи и съдилища могат да поискат тълкуване. Запитванията се отправят на адреса на НСС. Запитването трябва да бъде подкрепено с мотивирано изложение, посочващо историята и причините за молбата. Молителите могат да подават и всякаква друга информация, свързана със запитването.

4.4. Експертната група за тълкуване на Етичния кодекс се свиква от Секретариата при възникване на необходимост.

4.5. Експертната група предоставя принципни тълкувания. Тя няма да действа като арбитър, нито да заема позиция относно индивидуални случаи. Това не изключва възможността за обръщане към Експертната група за тълкуване във връзка с такива случаи.

4.6. Експертната група се състои от постоянни членове с опит в областта на саморегулацията и маркетинговата етика по принцип - Председател и 2 членове, които се определят от УС с мандат от три години, подновим от УС.

4.7. Когато е уместно, Експертната група може да привлече специалисти и да прави консултации с Международната търговска камара (МТК) и браншовите организации.

4.8. Решенията на Експертната група се вземат с болшинство.

4.9. Експертната група внася Мнение до УС на НСС за одобрение. След потвърждаването му, мнението е крайно и не подлежи на обжалване. Мнението се публикува в пълния му текст, освен ако не се предоставят основателни причини срещу неговото публикуване.

4.10. Ако мнението не бъде одобрено, Председателят на УС на НСС го изпраща обратно на Експертната група за преразглеждане, заедно с разяснително съобщение. След това се прилага процедурата като за ново запитване за тълкуване.

4.11. По принцип услугите на Експертната група за тълкуване на Кодекса са безплатни. Когато се очаква дадено запитване да доведе до допълнителни разходи за привличането на допълнителни експерти и/или допълнителна информация, УС на НСС може да реши да се заплати такса от молителя, която се превежда предварително. Ако тази такса не бъде заплатена, молбата за тълкуване няма да бъде разглеждана.

5. Приложение на специфични кодекси

5.1. В допълнение на националния Кодекс, НСС може да прилага и непротиворечащи на националния Кодекс специфични норми за саморегулация на браншови асоциации и други организации, членове на НСС.

5.2. За целта УС сключва отделни споразумения, които съдържат:

- а. специфичния обхват на регулацията;
- б. сроковете за произнасяне от Етичната комисия;
- в. дължимата такса.

5.3. Специфичните кодекси ще бъдат прилагани само към членовете на съответните браншови или други организации, приели дадения специфичен кодекс.

5.4. Актуализацията на специфичните кодекси ще се извършва от съответните браншови и други организации в съответствие с техните устави.

6. Етична Комисия

6.1. Цел и функциониране:

- а. Етичната комисия (ЕК) е органа, който прилага Етичния кодекс;
- б. основната задача на Етичната Комисия е да анализира търговска комуникация, срещу която е регистрирана Жалба и да взема решения за съответствието на тази комуникация с разпоредбите на Етичния кодекс;
- в. ЕК се събира при нужда да се отговори на постъпила Жалба.

6.2. Състав

УС на НСС назначава ЕК с мандат от 2 години, която се състои от 11 човека:

- а. председател - изявен независим експерт, избран измежду членовете на Етичната комисия с мандат от 2 години и може да бъде избран за максимално два последователни мандата;
- б. 10 редови членове - изявени специалисти в бранша, предложени от редовните членове на НСС.

6.3. Секретариат

6.3.1. Секретариатът работи и за Етичната (ЕК), Апелативна комисия (АК) и другите работни органи на НСС.

6.3.2. На всички срещи на ЕК и АК, присъства представител на Секретариата, без право на участие в дискусиите и без право на глас при гласуването.

Секретариатът е длъжен да пази конфиденциалостта на материалите, обсъжданията, гласуванията и всяка друга информация получена в хода на работата на комисиите.

7. Подаване и регистриране на Жалба

7.1. Процедура пред ЕК се образува по жалба от заинтересувани физически или юридически лица или държавни органи или по собствена инициатива (самосезиране).

7.2. Жалбите се изпращат в писмена форма (чрез e-mail, факс, писмо) на адреса на НСС или чрез онлайн електронна форма на сайта на НСС www.NSS-BG.org.

7.3. За регистриране на жалба и процедурата по тях не се плащат такси на НСС.

8. Искане за предварителен преглед (Copy Advice)

8.1. При поискване от който и да е от членовете си, НСС може да извършва предварителен преглед за съответствие на дадена търговска комуникация по дух и съдържание с изискванията на Етичния кодекс.

8.2. Полученото решение за съответствие на дадена търговска комуникация с Етичния кодекс не освобождава получилата го страна от задължението да спазва действащите законови норми в страната.

8.3. Исканията за предварителен преглед се изпращат в писмена форма (чрез e-mail, факс, писмо) на адреса на НСС, заедно с търговската комуникация, за която се иска преглед.

8.4. Реда на регистриране, оттегляне и процедурата по искането за предварителен преглед е същият като за жалба.

8.5. За консултацията се заплаща такса, определена от УС.

9. Съдържание на Жалбата

9.1. Жалбата трябва да съдържа следното:

а. името, единния граждански номер и БУСЛПАТ/данни за съдебната регистрация на молителя;

б. адреса (седалището и адреса на управление) на молителя;

в. в какво се състои искането и изложение на обстоятелствата, на които се основава жалбата. Жалбата трябва да посочва подробности и сериозни аргументи;

г. доказателствата в подкрепа на жалбата;

д. подписа на лицето, което подава жалбата, или на неговия пълномощник.

9.2. Неподписани или анонимни жалби не се разглеждат от комисията.

9.3. Когато НСС се самосезира за нарушение на Етичния кодекс, се прилага процедурата, валидна за жалбите от всяко друго физическо или юридическо лице.

10. Оттегляне на Жалба

10.1. Молителят може да оттегли жалбата си във всяко положение на процедурата.

10.2. Оттеглянето става с писмено уведомление на молителя до НСС.

10.3. При оттегляне на искане за предварителен преглед, внесената такса не се възстановява на молителя.

11. Регистриране на Жалба

11.1. При постъпване на жалба, Секретариатът извършва проверка на съдържанието и незабавно регистрира жалбата, като образува преписка и уведомява молителя за това.

11.2. Ако жалбата не отговаря на изискванията на Чл.9.1., ал. а., б. и в., на молителя се изпраща съобщение да отстрани допуснатите нередовности в 7-дневен срок.

11.3. В случай на очевидна неприложимост на Кодексът към жалбата, Секретариатът може да откаже регистриране на жалбата и да я върне на молителя с обяснение.

11.4. Жалба, подадена повторно по въпрос, по който вече има решение, не се разглежда, освен ако е във връзка с изпълнението на решението или се основава на нови факти и обстоятелства. Решенията по такива оплаквания касаят само новите факти и обстоятелства.

11.5. Секретариатът поддържа архив на всички постъпили жалби и преписките по тях.

12. Образуване на процедура

12.1. В случай на приложимост на Етичния кодекс към регистрираната жалба, се образува процедура.

12.2. Не се образува процедура, а образуваната процедура се прекратява с решение на ЕК, когато:

а. молителят - физическо лице, е починал или юридическото лице е било заличено;

б. в случай на споразумение между страните и оттегляне на жалба;

в. не е внесена определената такса, когато се изисква такава;

г. комисията не е компетентна да се произнесе.

12.3. В рамките на 1 работен ден от постъпване на жалбата, Секретариатът:

а. уведомява УС и Председателя на ЕК;

б. установява контакт с ответната страна и изпраща копие от; регистрираната жалба и другите придружаващи я документи;

в. успоредно с действията по т.б., изисква писмено становище от ответната страна в срок до пет работни дни от датата на регистриране на жалбата;

г. предава препоръката на НСС въпросът да бъде решен в дух на добра воля между страните;

д. в случай на искане за предварителен преглед, изисква плащане на определената такса.

13. Свикване на ЕК

13.1. В срок от 1 ден от регистрирането на жалбата, Секретариатът изпраща покана за участие в заседание до членовете на ЕК.

13.2. В срок до 3 работни дни от регистрирането на жалбата :

а. поканените за участие потвърждават или отказват участие в ЕК. Поканените имат морално задължение да откажат участие, ако е налице конфликт на интереси;

б. в случай, че Председателят на ЕК е възпрепятстван да присъства, ЕК избира и.д. Председател за съответното заседание;

в. при писмено поискване, двете страни по жалбата могат да бъдат информирани за състава на ЕК .

13.3. В срок до 5 работни дни от регистрирането на жалбата , Секретариатът:

а. изпраща копие от жалбата на молителя и становището на ответната страна и всички подкрепящи документи на членовете на ЕК;

б. съобщава на ЕК, както и на всички органи копирани в жалбата, дата на заседанието на ЕК, което не може да е по-късно от десет работни дни от регистрирането на жалбата.

13.4. В случаи на фактическа сложност, когато естеството на случая изисква повече логистично време за събиране на доказателства от

ответната страна, сроковете по този член може да бъдат удължавани еднократно от ЕК, но с не повече от 10 дни.

13.5. Удължаването на срока се извършва от ЕК и при наличие на писмено изразено съгласие от двете страни по жалбата.

13.6. Промяната на сроковете става с писмена молба до ЕК.

13.7. Секретариатът назначава съответно нова дата за заседание на ЕК и уведомява всички заинтересовани страни и всички органи, копирани в жалбата.

14. Допълнителна документация

14.1. Ако ЕК прецени, че са необходими допълнителни доказателства, Председателят ѝ изисква от Секретариата незабавно и без допълнителни формалности те да се поискат и доставят от от ответната страна без забавяне.

14.2. По всяко време, ЕК може да изиска информация за истинността на данните, описанията, илюстрациите и препоръките цитирани в рекламното съобщение.

14.3. В случай на необосновано забавяне на представяне на необходимото становище и доказателства от страна на ответната страна, ЕК има право да вземе решение без изслушване на ответната страна.

15. Заседания на ЕК

15.1. На заседанията на ЕК присъстват неговите членове и представител на Секретариата. Заседанията се провеждат в офиса на НСС.

15.2. Минималният кворум, който се изисква за вземане на решение е 7 члена.

15.3. Обсъжданията в ЕК са конфиденциални. На всяко отделно заседание, присъстващите подписват Декларация за конфиденциалност, която е част от протокола на заседанието и се съхраняват в преписката.

15.4. За заседанието се призовават ответника, срещу когото е Жалбата, или негов представител и молителя или лицето, претърпяло вреди от нарушението (ако е различно от молителя), или негов представител.

15.5. В случай на повишена сложност на даден случай, ЕК и всяка една от страните има право да поиска да привлече независими Експерти, които да представят своето мнение пред ЕК, при условие, че тези специалисти не участват в дискусиите на ЕК и гласуването му и спазват условията за конфиденциалност.

15.6. Сумите за възнаграждение на Експерти и специалисти се внасят в бюджета на НСС предварително от страната, която ги е поискала, в размер, определен от комисията.

15.7. В заседанията на комисията се разглеждат предоставените писмени доказателства и се изслушват обясненията, като на страните могат да се задават въпроси.

15.8. Когато счете, че обстоятелствата по преписката са изяснени, Председателят предоставя възможност на представителите на страните да представят позициите и аргументите си, един по един, по ред, определен от председателя на ЕК. Те не участват в дискусиите на ЕК.

15.9. След изясняване на спора от фактическа и правна страна, Председателят закрива дискусиата и се преминава към гласуване за вземане на решение.

16. Гласуване

16.1. Членовете на ЕК взимат решение чрез гласуване.

16.2. Гласуването е явно и лично.

16.3. Всеки член има право на един глас и е задължен да изрази мнението си „за” или „против” при гласуването. Гласуване „въздържал се” не се допуска.

16.4. Решенията на ЕК се взимат с болшинство от 2/3 от присъстващите членове.

17. Решение

17.1. ЕК постановява решение с което:

а. установява извършено нарушение на Етичния кодекс и постановява прекратяване на нарушението или

б. установява, че не е извършено нарушение на Етичния кодекс и оставя жалбата без уважение или

в. прекратява процедурата при оттегляне на жалбата/искането или прекратява производство когато комисията не е компетентна да се произнесе;

г. в случаите на искане за предварителен преглед, постановява съответствие или несъответствие с Етичния кодекс.

17.2. Решението се мотивира писмено и се подписва от Председателя на ЕК.

17.3. Решението трябва да съдържа следната информация:

а. дата и място на заседанието на ЕК;

б. състав на ЕК;

в. инициатора на жалбата (Молителя);

- г. обекта на жалбата;
- д. дата на регистриране на жалбата;
- е. фактичката обстановка, включително търговската комуникация и съответния текст на Етичния кодекс, които са били анализирани;
- ж. взетото решение/санкция и мотивите за него;
- з. срока за изпълнение на решението.

17.4. Един работен ден след взимане на решението, Секретариатът изпраща копие от него на двете страни по жалбата и когато случаят го изисква – на релевантните държавни органи и национални организации и го обявява на сайта на НСС, освен ако страните не са пожелали друго.

17.5. Секретариатът архивира и съхранява Решението и всички документи в преписката, свързана с него.

18. Апелативна комисия

18.1. Само в случай на събрани нови обстоятелства по жалбата, жалбоподателят или ответната страна има право в едноседмичен срок да обжалва решението на ЕК пред Апелативната комисия (АК).

18.2. Нови обстоятелства са онези, които сами по себе си или във връзка с предишните мотиви за решението могат да доведат до решение, значително различаващо се от първоначалното.

18.3. Апелативната комисия се състои от 3-ма члена и взима решение с мнозинство.

18.4. Апелативната комисия се назначава от УС за всеки отделен случай измежду предварително одобрен панел от 5 специалиста. Изискванията към членовете на АК са същите като за членовете на Етичната комисия.

18.5. За свикването, заседанията, гласуването и взимането на решения на АК се прилагат съответно правилата за ЕК.

18.6. Решението на АК е окончателно не подлежи на обжалване.

19. Влизане в сила на решенията и Изпълнение

19.1. За членовете на НСС, решението на ЕК/АК е задължително.

19.2. Срокът за изпълнение на решението на ЕК/АК е 5 работни дни от датата на получаване на решението, освен ако в самото решение не е постановено друго.

19.3. ЕК/АК може да поиска незабавно изпълнение на Решението по-рано от срока по предишния чл. 18.2., когато дадената търговската комуникация е от сериозен обществен интерес.

19.4. За не-членове на НСС, решението на ЕК/АК не е задължително. В този случай, когато решението на ЕК/АК постановява, че дадената търговска комуникация е в нарушение на Етичния кодекс, УС на НСС

изисква от виновната страна в определения срок доброволно да преустанови нарушението.

19.5. В случай, че ответната страна по жалбата не изпълни доброволно решението на ЕК/АК, УС на НСС уведомява за случая всички свои членове, релевантните регулационни органи и неправителствени организации, като приложи копие от решението и всички събрани по случая доказателства.

20. Разгласяване на решението

20.1. УС на НСС може да реши да публикува бюлетин, съобщение за пресата или друга форма на съобщение, касаещо взетото решение.

20.2. Никоя от страните по производството няма да използват решенията на ЕК за рекламни цели.

21. Комисия за пост- мониторинг

21.1. НСС организира извършването на пост-мониторинг на изпълнението на решенията на ЕК.

21.2. Всяка страна, срещу която е наложена санкция от ЕК е длъжна да представи на НСС или определено от него лице доказателства за изпълнение на решението.

21.3. Подлежащата на мониторинг комуникация се предоставя на подходящ носител, заедно с информация за нейната продължителност и канали на разпространение, в рамките на 5 дни от започване на кампанията.

21.4. Комисията за пост-мониторинг се състои от три члена и се събира веднъж на два месеца, ако не е необходимо извънредното събиране.

21.5. Ако комисията установи нарушение на решенията на ЕК/Етичния кодекс, подава Жалба по реда установен за това.